

ΚΡΙΤΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ. ΣΥΝΕΧΕΙΕΣ ΚΑΙ ΑΣΥΝΕΧΕΙΕΣ ΜΙΑΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ

Το συνέδριο θα διεξαχθεί 12-14 Οκτωβρίου 2023 στο
Τμήμα Φιλοσοφίας του Πανεπιστημίου Πατρών.
Κεντρικός προσκεκλημένος ομιλητής θα είναι ο
καθηγητής Alex Demirovic [Goethe-Universität Frankfurt].

Η Κριτική θεωρία αναμφίβολα ανήκει στα πιο σημαντικά ρεύματα της φιλοσοφίας και της κοινωνικής θεωρίας του 20ού αιώνα. Έχοντας ως βασικές της αναφορές τόσο τη μαρξική κριτική της πολιτικής οικονομίας όσο και την κλασική γερμανική φιλοσοφία, συνομιλώντας παραγωγικά με τις πιο εξελιγμένες εκδοχές της γερμανικής κοινωνιολογίας και την ψυχανάλυση, η παράδοση της Κριτικής θεωρίας έχει να επιδείξει κάποια από τα πιο εμβριθή έργα της φιλοσοφικής σκέψης και της κοινωνικής θεωρίας του 20ού αιώνα. Καθώς, ωστόσο, δεν αποτελεί συμπαγή παράδοση, η Κριτική θεωρία δεν έμεινε δίχως βαθιές εσωτερικές αλλαγές, που θέτουν εκ των πραγμάτων ισχυρά ερωτήματα περί της συνέχειάς της. Η εμπειρία του εθνικοσοσιαλισμού την οδήγησε στην απόρριψη του αρχικού προγράμματος του διεπιστημονικού υλισμού και σε μια ριζική κριτική του Διαφωτισμού, ενώ η κριτική αυτής της τροπής, μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, έστρεψε κάποιους από τους εκπροσώπους της στην επεξεργασία ριζικά διαφορετικών κανονιστικών θεωρήσεων στα πεδία της πολιτικής θεωρίας και της ηθικής· κατά τις τελευταίες δεκαετίες, η Κριτική θεωρία γνωρίζει αναβιώσεις μέσω της όσμωσης με ρεύματα που αναπτύχθηκαν ανεξάρτητα από αυτήν, όπως ο μεταδομισμός και η αποδόμηση.

Η ευρεία πρόσληψη της Κριτικής θεωρίας διεθνώς αποτυπώνεται και στην Ελλάδα. Πέραν της μετάφρασης και έκδοσης βασικών θεωρητικών κειμένων της παράδοσης αυτής αλλά και έργων που εντάσσονται στην περιφέρειά της, παρατηρείται ένα διαρκώς αυξανόμενο ερευνητικό ενδιαφέρον για τους στοχαστές της Κριτικής θεωρίας όσο και για τις δυνατότητες επικαιροποίησής της.

Στόχος του τριήμερου συνεδρίου **Κριτική θεωρία. Συνέχειες και ασυνέχειες μιας παράδοσης** είναι να έρθουν σε επαφή κυρίως νέοι ερευνητές και ερευνήτριες (μεταπτυχιακοί φοιτητές, κάτοχοι μεταπτυχιακού διπλώματος, υποψήφιοι διδάκτορες και διδάκτορες) που ασχολούνται τόσο σε ιστορικό όσο και σε συστηματικό επίπεδο με την Κριτική θεωρία. Με αυτόν τον τρόπο, το συνέδριο αποσκοπεί, αφενός, να αναδείξει την εγχώρια ερευνητική παραγωγή σχετικά με την Κριτική θεωρία και, αφετέρου, να αποτελέσει forum όσμωσης και συνεργασίας των νέων ερευνητών και ερευνητριών του πεδίου.

CALL FOR ABSTRACTS

Προσκαλούμε όλους και όλες τους ενδιαφερόμενους/νες να αποστείλουν σύντομη περίληψη της προτεινομένης εισήγησης (250-300 λέξεις) στο ntzanakis@soc.uoa.gr μέχρι και την **1η Ιουλίου 2023**. Οι εισηγήσεις δεν πρέπει να υπερβαίνουν τα τριάντα λεπτά, ενώ μπορούν να εντάσσονται στις κάτωθι ενδεικτικές θεματικές:

- Το πρόγραμμα της Κριτικής θεωρίας του Max Horkheimer και η σχέση της με την *Διαλεκτική του Διαφωτισμού*.
- Η σχέση της πρώτης γενιάς της Κριτικής θεωρίας με την κλασική γερμανική φιλοσοφία, την μαρξική κριτική της πολιτικής οικονομίας, τη βεμπεριανή κοινωνιολογία και την ψυχανάλυση.
- Το πρόγραμμα της *Αρνητικής Διαλεκτικής* του Th. W. Adorno.
- Η κριτική θεωρία της τέχνης στους Th. W. Adorno, Walter Benjamin, Leo Löwenthal και Herbert Marcuse.
- Η έννοια της τεχνικής και η κριτική του εργαλειακού λόγου.
- Συνέχειες και ασυνέχειες μεταξύ της χαμπερμασιανής θεωρίας του επικοινωνιακού πράττειν και της πρώτης γενιάς της Κριτικής θεωρίας.
- Θεωρία της αναγνώρισης (Axel Honneth).
- Κριτική των μορφών ζωής (Rahel Jaeggi).
- Νεομαρξιστική κριτική του καπιταλισμού (Nancy Fraser).
- Κριτική των δικαιωμάτων (Christoph Menke).

Οργανωτική και επιστημονική επιτροπή:

Ανδρέας Μιχαλάκης
Γιώργος Σαγκριώτης
Παναγιώτης Διδάχος
Βάσια Καρανάτσιου
Νίκος Τζανάκης Παπαδάκης

